

Juutalainen uskonto ja seurakunnan alku

Juhani Aitomaa
Osa 2

Saddukeukset ja fariseukset seurasivat, miten heille uusi juutalainen oppi eteni. Opin julistajat tukeutuivat juutalaisten juutalaiseen kansaan eivätkä hylänneet sen tapoja. Näillä tavoilla oli heille uusi merkitys. Lakia noudattaessaan he eivät enää tehneet sitä ansaitakseen pelastuksen, vaan he noudattivat sitä rakkaudesta Jumalaan. He korostivat henkilökohtaisen yhteyden luomista Jumalan kanssa. Pelastukseen ei riittänyt kuuluminen oikeaan kansaan tai pyrkimys lain pitämiseen. Liioin temppelin uhritoimitukset eivät heille olleet tarpeen syntien sovitukseksi.

Suuri muutos ravisti koko juutalaista kansakuntaa v. 70 jKr. Silloin Rooman legioonan joukot vyöryivät kapinaan nousseen kansan hallituskaupunkiin Jerusalemiin. Säälimättä roomalaiset sotilaat löivät kuoliaiksi edestään pakenevia juutalaisia. Ihmisten tuhoaminen ei kuitenkaan riittänyt, vaan koko kaupunki murskattiin maan tasalle. Loistava temppeli poltettiin ja sen kivet hajotettiin maahan. Ainoastaan Herodeksen palatsin kolme tornia jätettiin pystyyn turvaamaan raunioiden keskelle perustettua roomalaisleiriä. Juutalaisen uskonnon keskus tuhoutui.

Jerusalemien nasarealaiset muistivat Jeesuksen sanat temppelin ja kaupungin hävityksestä. 40 vuotta Jeesuksen suorittaman kertakaikkisen uhrin jälkeen temppelissä yhä suoritettiin uhreja, joiden sovittavaan voimaan uskottiin. Uskovat juutalaiset ymmärsivät tämän häpäisevän Jumalan pyhyyttä ja valmistautuivat pahimpaan. Roomalaisten piiritys keskeytyi hetkeksi ja nasarealaiset näkivät siinä Jumalan heille valmistaman hetken päästä turvaan. Eräs perimätieto kertoo, että Jeesus olisi maininnut paikankin, minne tulevan hävityksen tieltä tulisi paeta. Uskovat pakenivat Gennesaretin järven eteläpuolella ja Jordanin itärannalla sijainneeseen Pellan kaupunkiin.

Aiempien pakkosiirtojen tuloksena oli syntynyt huomattavia juutalaisia yhdyskuntia eri puolille tunnettua maailmaa. Niissäkin temppelin tuho koettiin musertavana iskuna. Johtuen jo maantieteellisistä syistä, ne olivat kuitenkin joutuneet toimimaan synagogakeskeisesti, eikä temppelin tuho tehnyt loppua juutalaisesta uskonnosta. Saddukealainen, temppeliseremonioita hallinnut yhteiskuntaluokka katosi. Sen jättämän aukon täytti pian farisealainen suunta. Synagogakeskeinen rabbiinijuutalaisuus sai käytännössä

yksinvallan. Sitä vastaan jäi oikeastaan vain yksi juutalaisuuden linja: nasarealaiset, jotka uskoivat Jeesuksen olevan Messias.

Rabbit tiesivät heidän oppinsa olevan perimmältään sama, kuin pakanoiden keskellä leviävä Kristus-oppi. Nasarealaiset jatkoivat elämäänsä juutalaisen yhteisön osana. He olivat "kivi kengässä" syntyneelle rabbiinijuutalaisuudelle, sillä he kykenivät osoittamaan Kirjoituksista olevansa juutalaisen uskon tosi noudattajia. Vuosina 132-135 jKr. nousivat juutalaiset jälleen kapinaan. Heidän innoittajansa oli "Tähden Poika", Bar Kochba, jonka rabbi Akiba oli nimittänyt Messiaaksi. Hänen tuli olla se mies, joka vapauttaisi juutalaisen kansan. Kansa nousi roomalaista maailmanvaltaa vastaan, mutta nasarealaiset eivät voineet tulla mukaan tähän taisteluun. He tiesivät tämän messiaan vääräksi messiaaksi, sillä Messias oli jo ilmestynyt.

Kapina kukistettiin raa'asti ja suuri osa juutalaisia joutui pakkosiirretyksi isiensä maalta. Nämä tapahtumat olivat johtamassa rabbiini- ja nasarealaisjuutalaisuutta täydelliseen välirikoon. Pian synagogissa alettiin hyljeksiä ja solvata nasarealaisia. Muistutettiin heidän paenneen Jerusalemita hyljäten omat kansalaisensa ja säästääkseen oman nahkansa. Kun juutalainen kansa toisen kerran nousi orjuuttajiaan vastaan, nasarealaiset jäivät taas syrjään. He olivat siis petteureita. Farisealaisen rabbiini -uskonnon saadessa vallan juutalaisessa yhteisössä, hämärtyi juutalaisten mielistä myös kristinuskon alkuperä.

Israelin valtion poistuessa maailman kartalta jäi jäljelle juutalainen uskonto, jonka tuli varjella kansa yhtenä. Kun pakanakristittyjen lukumäärä samalla kasvoi, nasarealaiset menettivät vaikutustaan myös kristillisessä seurakunnassa. Rabbien olikin yhä helpompaa opettaa kansalle kristin-

uskosta pakanamaailman tuotteena, joka uhkasi juutalaisen kulttuurin ja elämänmuodon säilymistä. Nasarealaiset olivat siis liittyneet pakanalliseen harhaoppiin, joka oli korottanut Jeesus -nimisen juutalaisen miehen Jumalan Pojaksi. Koska Jumala on yksi, ei Hänellä voi olla vaimoa eikä poikaa.

Näin opettaen juutalaisen yhteisön uskonnolliset johtajat saivat hajotetun kansan mieliin piirtymään kuvan nasarealaisista pakanuuteen kääntyneinä luopioina. Nasarealaiset, messiaaniset juutalaiset, Paavalin ja Pietarin seuraajat karkotettiin kansansa parista. Jumalan edessä he kuitenkin pysyivät tosi Israelin oikeina kansalaisina. Paavali käytti paljon "aikaa, paperia ja mustetta" saadakseen aikansa uskovat ymmärtämään raamatullisen yhteyden Kristuksen, seurakunnan ja Israelin välillä. Tämän yhteyden tulisi olla selvä myös meille. Muuten joudumme helposti sivuraiteelle toiminnassamme kristittyinä. Kristinuskon juutalainen tausta hämärtyi ja pian se haluttiin unohtaa kokonaan. Kristilliseen uskontoon sekoittui muitakin epätoivottuja vaikutteita. Kristityt eivät enää tunnistanee juutalaisia juuriaan, vaikka lukivat samoja Kirjoituksia kuin ensimmäiset juutalaisuskovat.

Kun aluksi eräät seurakuntaan tulleet juutalaiset halusivat tehdä pakanoista juutalaisia, niin tuli aika jolloin pakanakristityt halusivat tehdä juutalaisista "pakanoita". Pelastuakseen juutalaisen tuli hylätä juutalainen identiteetti ja kääntyä "pakanakristityksi". Näin sanasta "kristitty" tuli jotakin, jota apostolit ja itse Jeesus olisivat kavahtaneet. Kristusta tunnustamattomien juutalaisten joukossa sanasta tuli synonyymi sanalle "pakana". Pakanat taas olivat aina olleet epäjumalanpalvelijoita.

Kristikunnan historiaa lukiessa näyttää siltä, että vaikka sen juutalaisia juuria on pyritty hävittämään, Jumala on kuitenkin pitänyt huolen Sanastaan ja kansastaan. Aina on ollut niitä uskovia juutalaisia ja uskovia pakanoita, jotka ovat Raamatusta nähneet totuuden alkuseurakunnan noudattamasta yhteydestä. Nämä ovat myös käytännössä noudattaneet Jumalan ilmoitusta. Sielunvihollisen eksyttämä nimikristillisyyks otti toivottoman tehtävän. Tosi kristinuskon juuret ovat paljon syvemmillä ja ne ovat vahvemmat kuin osataan kuvitella. Juutalaisten ja pakanoiden pelastuksen yhteinen juuri on: Kristus, Messias.

Testamenttilahjoitus

Testamenttilahjoitus on merkittävä osoitus siitä, mitä olet pitänyt elämässäsi tärkeänä. Se kertoo elämänarvoistasi. Testamentin kautta sinun on mahdollista jättää arvosi elämään.

Voit nauttia omaisuudestasi elämäsi ajan ja jättää sen vielä jälkeesi tekemään hyvää. Testamenttaamalla Israelin Ystävät ry:lle tuet tärkeää ja monipuolista Israel -työtä. Pienikin lahjoitus on tärkeä. Testamentin voi tehdä kuka tahansa missä vaiheessa elämää hyvänsä. Testamenttia on mahdollista muuttaa ja muokata milloin vain. Yleishyödylliset yhdistykset eivät maksa saamistaan testamenteista veroa. Annamme mielellämme juridista neuvontaa testamentin laatimisen suhteen.

Jätä perintösi elämään Israel -työn hyväksi. "Ja minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä." (1.Moos.12:3)

Kaikissa testamenttiin liittyvissä asioissa sinua palvelee:
Varatuomari Leevi Häikiö
p. 040-0910701
sähköpostiosoite: haikiot@kolumbus.fi

ISRAEL VUONNA 5784

esitelmä- ja keskustelutilaisuuksien sarja syksystä 2023
kevääseen 2024 torstaisin, Helsingin yliopisto,
Päärakennuksen sali U3041 (3. krs), Unioninkatu 34,
Helsinki

to 18.4.2024 klo 18.00 "Israelin runous". Suomentaja Minna Tuovinen.

Tilaisuuksiin on vapaa pääsy. Tervetuloa! Järjestäjänä
Helsingin Suomi-Israel Yhdistys ry. Pyrimme järjestämään
etäyhteyden luennoille. Lisätiedot Anna Muukkoselta
armuukkonen@hotmail.com.